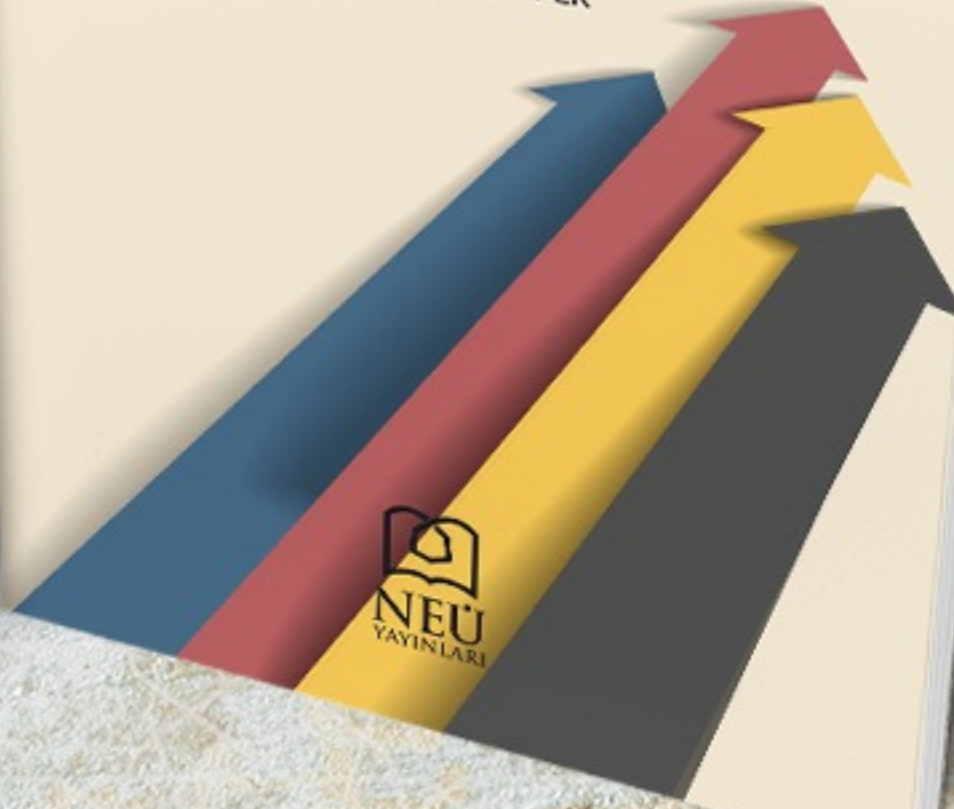

Bu kitap kapsamında bulduğumuz değerli konular, günümüzde yaşanan gelişmelerin yaratmış olduğu sorunların çözümlerini içermektedir. Uludağ Üniversitesi İktisadi ve Sosyal Bilimler Fakültesi bünyesinde düzenlenen 1. Ulusal Finansal Sorunlar Kongresinde sunulan tezlerin bir kısmı bu kitapta yer almıştır. Bu kitapta yer alan çalışmaların emelidir.

DİJİTAL ÇAĞDA FİNANSAL SORUNLAR

Editörler

Prof. Dr. Ali DERAN
Doç. Dr. Egemen İPEK

DİJİTAL ÇAĞDA FİNANSAL SORUNLAR

Editörler

Prof. Dr. Ali DERAN
Doç. Dr. Egemen İPEK

Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları: 103

DİJİTAL ÇAĞDA FİNANSAL SORUNLAR

Editörler

Prof. Dr. Ali DERAN

Doç. Dr. Egemen İPEK

Grafik & Tasarım

Büşra UYAR

Muhammed Sami TEKİN

Mustafa ALTINTEPE

Baskı

NEÜ Yayınları

KTB. S. No: 48888

ISBN

978-625-7517-53-9

E-ISBN

978-625-7517-52-2

Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları

Yaka Mah. Yeni Meram Cad. Kasım Halife Sok.

No: 11/1 Meram / KONYA

0332 221 0 575 - www.neuyayin.com

Aralık, 2021

** Bu eserin tüm hakları Necmettin Erbakan Üniversitesi Yayınları'na aittir. Fotokopi yöntemiyle çoğaltılamaz, kaynak gösterilmedikçe resim, şekil vb'leri kullanılamaz.*

** Kitapta yazılı olan her türlü bilginin ve yorumun sorumluluğu yazarların kendilerine aittir.*

İÇİNDEKİLER

Önsöz	1
I.BÖLÜM	
Katılım Bankacılığı Sektöründe Kârlar İstikrarlı mı?	7
II.BÖLÜM	
Dijital Dönüşüm Olgunluk Modeline Göre Türk Bankacılık Sektörünün Dijitalleşme Düzeyi	31
III.BÖLÜM	
Uygulama Programlama Ama Arayüzü (API) Teknolojisinin Bankacılık Sektöründe Kullanımı: Açık Bankacılık	51
IV.BÖLÜM	
Covid-19'un Hava Yolu Taşımacılığı Yapan İşletmelerin Karlılık Oranlarına Etkisi Üzerine Bir Araştırma	95
V.BÖLÜM	
Küresel Piyasalardaki Korku Kripto Yatırımısını da Korkutuyor mu?...115	
VI.BÖLÜM	
Covid-19 Pandemisi Öncesinde ve Pandemi Sürecinde Entropi ve Edas Yöntemleriyle Finansal Performansın İncelenmesi: Bist Hizmetler Endeksi Örneği	135
VII.BÖLÜM	
Yapay Zeka Tekniklerinin Finans Alanında Kullanılmasının Swot Analizi İle Değerlendirilmesi	163
VIII.BÖLÜM	
Sermaye Yapısını Etkileyen İşletmeye Özgü Faktörler: Finansal Krizlerin Rolü	203
IX.BÖLÜM	
Stock Selection Based on Risk-Return Criteria Applying Clustering Method on Bist 100 Index	225
X.BÖLÜM	
Cryptocurrency and Regulation	245
XI.BÖLÜM	
A Network Analysis of the Turkish Stock Market.....	259

ÖNSÖZ

İnsanlık tarihinde yaşanan önemli olaylar bir çağı kapatırken bir başka çağın kapısını aralamıştır. Çağların başlangıç ve bitiş tarihlerine bakıldığında İlk Çağ'ın Orta Çağ'dan, Orta Çağ'ın Yeni Çağ'dan Yeni Çağ'ın da Yakın Çağ'dan daha uzun sürdüğü görülmektedir. Bu husus tesadüf olmayıp tamamen insanlığın tarihi süreçte oluşturduğu kümülatif bilgi, teknoloji ve sanatın, bir başka ifadeyle bütün olarak kültürün bir sonucudur. İnsanlık tarihi boyunca oluşturulan bilgi ve buna bağlı olarak sağlanan teknolojik gelişmeler toplumsal yaşamı, sanatı, ticaretin yapış şeklini, iletişim ve ulaşımı, ekonomik ve finansal yapıları kısacası yaşamın her alanını doğrudan etkilemiştir. Tekerleğin bulunması, yazının icadı, kavimler göçü, İstanbul'un Türkler tarafından fethedilmesi, Avrupa'daki rönesans ve reform hareketleri, yeni kıtaların keşfedilmesi, sanayi devrimi, birinci ve ikinci dünya savaşları sırasında ve sonrasında yaşanan makinalaşma hareketlerinin bu gelişmeler üzerinde önemli etkisinin olduğunu ifade etmek mümkündür. Günümüzde yaşanan ve dijital çağ olarak ifade edilen döneme etki eden en önemli buluş ise 1945 yılında icat edilen ve günümüze kadar sürekli olarak geliştirilen dijital bilgisayarlar ile Tim Berners-Lee tarafından 1989 yılında keşfedilen internettir. Bu iki buluş, manuel olarak elde edilemeyecek ve işlenemeyecek ölçüde verinin elde edilmesine ve işlenmesine, eş zamanlı olarak iletişim sağlanmasına (daha bir çok faydası bulunmaktadır) olanak tanıyarak toplumsal yaşamı, ticaretin yapılış şekli ile paranın transfer ediliş şekli baştan olmak üzere eğitimden, spora, turizmden, tarıma hemen her sektörü doğrudan etkilemiştir. Günümüzde Endüstri 4.0 teknolojileri olarak ifade edilen büyük veri (big data), blok zinciri (blockchain) yapay zeka (artificial intelligence), makine öğrenmesi (machine learning), derin öğrenme (deep learning), bulut teknolojileri (cloud tech), 3D baskı, sanal/artırılmış gerçeklik (virtual/augmented reality), nesnelerin interneti (IoT), dijital ikizler, metaverse vb. teknolojiler toplumsal yaşamın her alanını etkilediği gibi bu etkinin en çok hissedildiği alan finans sektörüdür. Özellikle blokchain teknolojisi ile birlikte Lidyahılar tarafından bulunan para olgusunda önemli değişiklerin

olduğunu hep birlikte görmekteyiz. Bu teknoloji ile birlikte sadece para olgusu değil, bankacılık ve sigortacılık gibi faaliyetlerin de önemli ölçüde değişeceği öngörülmektedir.

İnsanlık tarihinde bakıldığında salgın hastalıkların da toplumsal yaşam ile ekonomik ve finansal yapılar üzerinde önemli etkilerinin olduğu görülmektedir. Örneğin veba, kolera, çiçek hastalığı, tifüs ve İspanyol gribi gibi salgınların tarihi süreç içerisinde birçok can kaybına yol açarken toplumsal yaşam ile ekonomi ve finans alanında birçok sorunun yaşanmasına yol açmıştır. Günümüze yaşanan Covid-19 salgını da bu salgınlardan biri olup hem toplumsal yaşamı ve hem de ticari hayatı doğrudan etkilediğine hep birlikte şahit oluyoruz.

Bu kitap kapsamında bulunan ve on başlıkta incelenen bir birinden değerli konular, günümüzde Covid-19 salgını dahil dijital çağda yaşanan gelişmelerin yaratmış olduğu finansal sorunlara yönelik tespitler ve çözüm önerileri içermekte olup Tarsus Üniversitesi'nin ev sahipliğinde düzenlenen I. Uluslararası Dijital İşletme, Yönetim ve Ekonomi kongresinde sunulmuş olan özet bildirimlerin geliştirilmiş halidir. Kitap dahilinde bulunan konular güncel finansal sorunları bilimsel esaslara göre ele almış olup okuyuculara yararlı olması ve yeni yapılacak olan çalışmalara rehberlik etmesi beklenmektedir.

EDİTÖRLER

Prof. Dr. Ali DERAN

Ali Deran was born at Adana in 1972. He received the bachelor of science in business form Selçuk University in 1994. He received his master of science in business from Niğde University in 1994. He received his Ph.D. in Accounting and Finance in 2005 from Gazi University. His research is situated in the field of accounting and finance, especially, financial statement analyze, logistics cost, international accounting/financial reporting standards and cost accounting. Ali Deran is full time professor at the department of Finance and Banking of the Tarsus University.

Assoc Prof. Dr. Egemen İPEK

Egemen İpek is an Associate Professor at the Tarsus University, Mersin, Turkey. He received his BA in economics from Gazi University, Ankara, Turkey in 2005. He received his MA degree in economics form Ankara University, Ankara, Turkey in 2005, and his Ph.D. in economics from Karadeniz Technical University, Trabzon, Turkey in 2014. He was a Visiting Ph.D. student at Universitat Pompeu Fabra in 2013-2014. He was a Visiting Professor in the Department of Economics and Finance at Brunel University in 2018-2019. His research area includes household economics, consumer demand analysis, health economics and applied microeconometrics.

Bu kitap editoryal hakemlik ve bilimsel hakemlik süreçlerinden geçirilerek hazırlanmıştır. Çalışmaya destek veren tüm hakemlerimize teşekkür ederiz.

HAKEM-KURUM

Doç. Dr. Fatih KAPLAN
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Ayşe AYYILDIZ
Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi

Doç. Dr. Saffet AKDAĞ
Tarsus Üniversitesi

Doç. Dr. Serkan ŞAHİN
Tarsus Üniversitesi

Dr. A. Sezai EMEÇ
Tarsus Üniversitesi

Dr. Arzu ÖZMERDİVANLI
Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi

Dr. Işıl Şirin SELÇUK
Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi

Dr. Onur VİGA
İstanbul Esenyurt Üniversitesi

Dr. Serkan ALKAN
Tarsus Üniversitesi